

Ohjeet piidioksidiraportointiin sosiaalisen vuoropuhelun sopimuksen nojalla - Tietoa raportoivat käyttäjät -

I. JOHDANTO

Eurooppalaisen sosiaalisen vuoropuhelun "Sopimus työntekijöiden työterveyden suojelusta kiteisen piidioksidin ja sitä sisältävien tuotteiden oikeanlaisen käsittelyn ja käytön avulla" (SDA-sopimus) allekirjoittivat huhtikuussa 2006 työnantajien ja työntekijöiden Euroopan tason edustajat 14 teollisuusalaalta: kiviainesteollisuus, sementtiteollisuus, keraaminen teollisuus, valimoala, lasiteollisuus – pakkaaminen, laaka- ja erikoislasit – teollisten ja metallipitoisten mineraalien teollisuus, mineraalivilla- ja luonnonkiviteollisuus, laastiteollisuus ja betonielementtiteollisuus. Kesäkuussa 2009 kevytsorateollisuussektori allekirjoitti sopimuksen, johon nyt kuuluu 15 teollisuussektoria.

Allekirjoittajat (16 toimialajärjestöä ja 2 ammattiliittoa) sopivat, että tilastotietoja sopimuksen soveltamisesta kullakin heidän edustamallaan alalla tulitisiin keräämään ensimmäisen kerran 2008 ja sen jälkeen kahden vuoden välein.

Tiedot **kerätään työpaikan tasolla ja yhdistetään EU:n allekirjoittajasektoreiden raportteihin**, jotka muodostavat perustan NEPSI:n yhteenvetoraportille, joka toimitetaan Euroopan komissiolle.

II. RAPORTOINNIN YLEISOHJE

Verkkoraportointijärjestelmällä voidaan lähettää tietoja sopimuksen soveltamisesta toimipisteessänne seitsemältä eri osa-alueelta liitteen 3 mukaisesti, Raportointimenettely SDA-sopimuksesta (ks. myös alla).

Kohtiin 1–6 antamistanne tiedoista lasketaan automaattisesti joukko keskeisiä tehoindikaattoreita (KPI = Key Performance Indicators), jotka esimerkiksi ilmaisevat toimipisteessänne **hengitettävälle kiteiselle piidioksidille** (Respirable Crystalline Silica (RCS)) **mahdollisesti altistuvien** sopimuksen alaisten **työntekijöiden** määrän prosentteina. Kohdan 7 vapaamuotoiseen tekstilaatikkoon voi liittää huomautuksia ja selostuksia.

Huomautukset ja selitykset voidaan kirjoittaa vapaamuotoisesti erilliselle, "*Voluntary Questions*" (Vapaaehtoiset kysymykset) -nimiselle lehdelle.

Raportointi tehdään toimipisteen tasolla, jossa toimipisteen tai toimipisteen puolesta toimivan henkilön täytyy välittää toimipisteen tiedot viimeistään **15. maaliskuuta mennessä** kunakin raportointivuotena, ellete ole saaneet ohjeita aikaisemmasta määräajasta. Tietojanne koostetaan (yhdistetään) sitten eri tasoilla (esim. yhtiön taso, sitten kansallinen taso) ja lopuksi Euroopan tasolta tietojen luottamuksellisuuden säilyttämiseksi.

Raportointi tulisi tehdä perustuen tietoihin, jotka on koottu valvomalla sopimuksen soveltamista.

Jos olette varmoja, että kiteistä piidioksidia ei ole läsnä tai synny (hengitettävässä muodossa) toimipisteellänne, teidän täytyy silti täyttää raportti vuodelle 2012 yksinkertaistetussa muodossa. Silloin tarvitsee vain laittaa arvo "0" otsikon "altistusriski" alle ja kirjoittaa selite Vapaaehtoisten kysymysten tyhjään tekstilaatikkoon kohdassa "Muita kommentteja". Siten tämän luokan toimipisteen ei tarvitse enää raportoida, ellei toiminnassa tapahdu muutoksia.

Arvioidaksenne syntykö kiteistä piidioksidia tai onko sitä läsnä, voitte käyttää alkuperäistä arviointimenetelmää, joka on kuvattu Hyvä käytäntö -oppaassa, Luku 4 – Riskien hallinta, Kysymys 1, s. 17 (vrt. <http://www.nepsi.eu/good-practiceguide.aspx>).

Kaikissa EU-maissa kansallinen lainsäädäntö ylittää sopimuksen. Jos siitä aiheutuu ongelmia raportoinnissa, sen voi selostaa Vapaaehtoisten kysymysten "muita kommentteja" -kohdassa vapaamuotoisessa tekstilaatikossa raportointikaavakkeen lopussa.

Huomio: Jos toimipisteellä on toimintaa useammassa kuin yhdessä 15 teollisuussektorista, silloin raportti tulee jättää sektorille, joka edustaa toimipisteen keskeistä toimintaa. Raportin tulisi silti kattaa toimipisteen kaikki työntekijät.

III. JÄRJESTELMÄN KÄYTTÖ JA TIETOJEN ANTO

Pääsette järjestelmään hyperlinkillä ja PIN-koodilla, jotka ilmoittajanne (todennäköisesti yritys tai yhdistys) on lähettänyt kahdessa eri sähköpostissa.

Jos olet ilmoittautunut aikaisemmin, käytä samaa linkkiä ja PIN-koodia kuin aikaisempina vuosina. Ilmoittajaa voidaan pyytää lähettämään ne uudelleen.

USEAN TYÖMAAN JA YHDEN TYÖMAAN RAPORTIT

YHTIÖTASOLLA

NEPSI suosittelee (jotta ESDA:aa noudatettaisiin täysin), että raportoit kustakin työmaasta yksittäin. Yritystasolla on kuitenkin kaksi lisävaihtoehtoa, jotta raportointi olisi helpompaa.

- **Suosittelut vaihtoehdot – Kunkin työmaan raportointi erikseen** SIVUSTON ohjauspaneeliin pääsee käsiksi yksittäisiltä sivuilta käyttämällä niiden linkkiä ja PIN-koodia. Ne lähetetään käyttämällä edit/enrol (muokkaa/ilmoittaudu) -painiketta - viittaa kohtaan Guidance for members who do not report directly (Ohjeita jäsenille, jotka eivät raportoi suoraan).
- Jos YHTIÖLLÄ on vain yksi työmaa, joka voidaan raportoida suoraan yhtiötason ohjauspaneelistä, valitse **"Report Single Site"** (Raportoi yksi työmaa). Jos olet ilmoittanut työmaan tai työmaita aikaisemmin, sinua pyydetään poistamaan ne. Tämä ei vaikuta aikaisempien vuosien raportointiin, ja kun yksittäisiä työmaita ei ole ilmoitettu, voit jatkaa ja siirtyä suoraan raporttilomakkeelle. Alla on ohjeet siitä, miten kysymyksiin vastataan.
- Yrityksillä on myös vaihtoehto **"Report Multiple Sites"** (Raportoi useita työmaita). Tällä voit raportoida usean työmaan tiedot yhdessä. Saat tilaisuuden poistaa osan aikaisemmin ilmoittamasi työmaan yhteystiedoista tai ne kaikki. Voit käyttää tätä vaihtoehtoa, jos tiellä on työmaita, joista haluat antaa yhteisen raportin, sekä työmaita, joista haluat antaa yksittäisen raportin yksittäisillä linkeillä ja PIN-koodeilla. Huomaa, että yritystä kohden saa olla vain yksi usean työmaan raportti. Huomaa, että tätä vaihtoehtoa ei suositella ESDA-sopimuksen noudattamisen takia, mutta se on olemassa käytön helpottamiseksi.

Jos valitset "Report Multiple Sites" (Raportoi useita työmaita), vahvista valintaruudulla, että vaikka täytät yhden, usean työmaan tiedot kattavan raportin, ja jos ilmoittaja niin pyytää, suostut identifioimaan yksittäiset työmaat, artikkelin 7 (4) European Social Dialogue Agreement (ESDA) on Silica ehtojen mukaisesti. Kun tämä on vahvistettu, voit jatkaa usean työmaan raportointilomakkeelle, joka vastaa yhden työmaan raportointilomaketta, paitsi että siihen on lisätty kysymys, jossa pyydetään ilmoittamaan, montako työmaata raportti koskee.

Kussakin online-raportointijärjestelmän osiossa on lyhyet ohjeet ja tulkinta.

Kun olet tehnyt valintasi, järjestelmässä avautuu sivuston ohjauspaneeli. Siitä voitte:

- Muuttaa tietojenne: muuttaa nimenne ja/tai s-postiosoitteenne. Ilmoittajanne saa tästä muutoksesta tiedon.
- Hylätä kutsun: voitte hylätä raportointipyynnön, jos esim. olette jo raportoineet jollekin muulle. Ilmoittajallenne tiedotetaan hylkäyksestänne ja sieltä saatetaan olla teihin yhteydessä. Jos saatte kaksi kutsua (esim. jos toimipiste kuuluu kahdelle eri sektorille tai yhdistykselle), teidän täytyy hylätä toinen niistä.
- Aloittaa raportoinnin: aloittaa tietojenne annon.
- Tulostaa tyhjän kyselykaavakkeen (esim. kerätäkseen tietonne ennen kaavakkeen täyttämistä).
- Lähettää s-postia ilmoittajallenne

Napsauttamalla kohtaa "Aloita raportointi" teitä pyydetään täyttämään tiedot kaikkiin kysymyksiin alla olevissa 7 kohdassa. Verkkoraportointijärjestelmän jokaisessa kohdassa on lyhyt opastus & tulkinta.

Kohta 1/7: Yleiset toimipistetiedot

1. Raportoitujen työntekijöiden määrä

Ilmoittakaa toimipisteessä työskentelevien työntekijöiden koko määrä (esim. 31. joulukuuta 2009 lähtien) kuten sopimuksen artiklassa 3.2 määritetään – (katso <http://www.nepsi.eu/agreement.aspx>) mukaan lukien hallintohenkilöt, osa- aikaiset ja määräaikaisessa työsuhteessa olevat jne. Aliurakoitsijoita ei tarvitse ottaa mukaan.

NEW

Pääkonttorin työntekijät on otettava mukaan (yritys voi ilmoittaa pääkonttorin erillisenä toimipisteenä).

Kohta 2/7: Altistumisriski

2. Hengitettävälle kiteiselle piidioksidille mahdollisesti altistuvien työntekijöiden määrä

Ilmoittakaa, kuinka moni toimipisteessä työskentelevien työntekijöiden edellä kysymyksessä 1 ilmoitetusta määrästä

mahdollisesti altistuu RCS:lle eli hengitettävälle kiteiselle piidioksidille teollisuusprosesseista.

NEW

Vastauksenne tähän kysymykseen tulisi pohjautua laadullisen ”lähtöarvointi”-menettelyn tulokselle, kuten esitetty Hyvä käytäntö -oppaan kohdassa I, Luku 4, Kysymys 1, s. 17 tai jollekin muulle vastaavalle arviointimenettelylle.

Huomatkaa, että mukaan tulisi ottaa ne työntekijät, jotka mahdollisesti joutuvat vähäisen altistuksen kohteeksi, altistuvat lyhytaikaisesti tai ovat jo altistuksen ehkäisy- ja suojaomien kohteina. Työntekijöitä tulisi pitää mahdollisesti altistuneina, vaikka piidioksidipölyn pitoisuus työpaikan ilmassa olisi alle kansallisen raja-arvon tai jos he ovat käyttäneet suojaimia (PPE).

NEW

Mahdollisesti altistuneita työntekijöitä voivat olla esimerkiksi kunnossapitohenkilöstö, kuljetushenkilöstö, laitoksen laboratoriotyöntekijät, vastaanottovirkailijat, terveys- ja turvallisuuspäälliköt, toimipisteen toimistotyöntekijät jne.

Henkilökohtainen altistustarkkailu ei ole tarpeellista tämän kohdan yhteydessä, sillä se liittyy mahdolliseen altistumiseen johtuen hienojakoisten piidioksidipartikkeleiden esiintymisestä toimipisteellä (ei todelliseen altistumistasoon).

Kohta 3/7: Riskiarvio ja pölyn valvonta

3. Riskiarvioinnin kattamien työntekijöiden määrä

Mahdollisesti RCS:lle altistuvien työntekijöiden määrästä (osio 2) kirjoittakaa niiden työntekijöiden määrä, joiden osalta on tehty ”henkilökohtaisen altistumisen arviointi” Hyvä käytäntö -oppaan Osan I, Luvun 4, ”Kysymys 2” (ja/tai vastaavan kansallisen määräyksen) mukaisesti. Ideaalisesti tämän luvun tulisi vastata mahdollisesti RCS:lle altistuneiden työntekijöiden määrää.

Ilmoittakaa Vapaaehtoisia kysymyksiä -kohdan laatikoissa, jos sovellatte kansallisten määräysten mukaista riskienarviointimenettelyä.

NEW

Huomaa, että jos riskiarviointi suoritetaan säännöllisesti (esim. kahden vuoden välein) ja jos riskiarvio ei ole myöhässä eikä prosessia, käytettyjä materiaaleja tai maan lainsäädäntöä ole muutettu, voit ilmoittaa, että työntekijät on katettu, vaikka uutta riskiarviota ei olisikaan suoritettu raportointikaudella.

4. Altistumisvalvonnan kattamien työntekijöiden määrä

Mahdollisesti RCS:lle altistuvien työntekijöiden määrästä (osio 2) kirjoittakaa niiden työntekijöiden määrä, joiden osalta on saatavissa pölyaltistuksen tiedot.

Huomatkaa, että jos edustavaa otosta yhden työtehtävän työntekijöistä valvotaan, voitte ilmoittaa, että valvonta kattaa kaikki sen tehtävän työntekijät (ei ole tarpeellista, että näyte olisi otettu erikseen jokaiselta yksittäiseltä työntekijältä).

NEW

Huomaa, että jos altistumisen valvontakampanjoita suoritetaan säännöllisesti (esim. kahden vuoden välein) ja jos valvontasuunnitelma ei ole myöhässä, voit ilmoittaa, että työntekijät on katettu, vaikka valvontaa ei olisikaan suoritettu raportointikaudella.

Ohjeita pölyvalvonnasta on sopimuksen liitteessä 2: ”Pölyvalvonnan menetelmä”.

5. Riskienarvioinnin perusteella silikoosin valvontaa tarvitsevien työntekijöiden määrä

Mahdollisesti RCS:lle altistuvien työntekijöiden määrästä (osio 2) kirjoittakaa niiden työntekijöiden määrä, joiden osalta riskienarviointi osoitti, et tä heidät tulisi ottaa mukaan sopimuksen liitteessä 8 mainittuun erityiseen silikoosin valvontaprotokollaan (ks. <http://www.nepsi.eu/agreement.aspx>).

Kohta 4/7: terveysturvonta**6. Yleisen työterveysvalvontaprotokollan kattamien työntekijöiden määrä**

Mahdollisesti RCS:lle altistuvien työntekijöiden määrästä (osio 2) kirjoittakaa niiden työntekijöiden määrä, jotka ovat parhaillaan **yleisessä** työterveysvalvonnassa (esim. yhtiön toimesta tai kansallisen lainsäädännön puitteissa). Tämän tarkoituksena on vain ilmoittaa työterveysvalvonnan kattamien työntekijöiden määrä, vaikka ihmiset eivät olisikaan altistuneet merkittäville RCS-pitoisuuksille.

Ette voi syöttää korkeampaa lukua kuin mahdollisesti RCS:lle altistuneiden työntekijöiden määrä. Jos teidän tapauksessanne tämä luku kuitenkin on korkeampi kuin mahdollisesti RCS:lle altistuneiden työntekijöiden määrä, huomauttakaa siitä Vapaaehtoisia kysymyksiä -kohdassa.

7. Silikoosinvalvontaprotokollan kattamien työntekijöiden määrä

Mahdollisesti RCS:lle altistuvien työntekijöiden määrästä (osio 2) kirjoittakaa niiden työntekijöiden määrä, jotka ovat parhaillaan mukana **erityisessä** silikoosinvalvontaprotokollassa. Katso ohjeet protokollasta sopimuksen liitteestä 8 (ks. <http://www.nepsi.eu.agreement.aspx>) huomioiden, että riippuen paikallisista edellytyksistä ja parhaasta lääketieteellisestä käytännöstä, pätevä silikoosinvalvontaprotokolla ei aina vaadi rutiininomaista röntgenkuvausta. Ette voi syöttää korkeampaa lukua kuin mahdollisesti RCS:lle altistuneiden työntekijöiden määrä. Jos teidän tapauksessanne tämä luku kuitenkin on korkeampi kuin mahdollisesti RCS:lle altistuneiden työntekijöiden määrä, huomauttakaa siitä Vapaaehtoisia kysymyksiä -kohdassa.

Kohta 5/7: Koulutus**8. Yleisten periaatteiden tiedon, ohjeiden ja koulutuksen kattamien työntekijöiden määrä**

Mahdollisesti RCS:lle altistuvien työntekijöiden määrästä (osio 2) kirjoittakaa niiden työntekijöiden määrä, jotka saavat tietoja, ohjeita ja koulutusta **Yleisistä suojausperiaatteista** siten kuin sopimukseen liitettyssä Hyvä käytäntö -oppaan osan 1 luvussa 4 selostetaan (ja määritetään Neuvoston direktiivissä 89/391/EEC, joka on saatavissa virastosta European Agency for Safety and health at Work – OSHA – <http://osha.europa.eu/OSHA>).

Huomaa, että jos koulutusta on annettu aikaisemmin ja kertauskoulutusta annetaan säännöllisesti (esim. kahden tai kolmen vuoden välein) ja jos kertauskoulutus ei ole myöhässä, voit ilmoittaa, että työntekijät saavat koulutusta, vaikka koulutusta ei olisikaan annettu raportointikaudella.

Tyypillisesti tiedolla tarkoitetaan ilmoituksia, esitteitä ja kylttejä työpaikalla. Ohjeet tarkoittavat sanallista tai kirjallista viestintää menettelytavoista. Koulutus on vuorovaikutteista opettamista.

9. Tehtäväkorttien tiedon, ohjeiden ja koulutuksen kattamien työntekijöiden määrä

Mahdollisesti RCS:lle altistuvien työntekijöiden määrästä (osio 2) kirjoittakaa niiden työntekijöiden määrä, jotka saavat tietoja, ohjeita ja koulutusta sopimukseen liitetystä Hyvä käytäntö -oppaan Osan II **Tehtäväkorteista** tai vastaavista hyvän käytännön menettelytavoista (ehkäisevät ja suojaavat toimet) siten kuin direktiivissä 89/391/EEC määrätään. Ilmoittakaa Vapaaehtoisissa kysymyksissä, jos sovellatte vastaavia hyvän käytännön menettelyjä.

Huomaa, että jos koulutusta on annettu aikaisemmin ja kertauskoulutusta annetaan säännöllisesti (esim. kahden tai kolmen vuoden välein) ja jos kertauskoulutus ei ole myöhässä, voit ilmoittaa, että työntekijät saavat koulutusta, vaikka koulutusta ei olisikaan annettu raportointikaudella.

Tehtävälomakkeen koulutus voi olla mitä tahansa koulutusta, joka kattaa tehtävälomakkeen yleisperiaatteen: jos yritys on laatinut oman tehtävälomakkeensa, joka perustuu samoihin periaatteisiin kuin NEPSI Good Practice Guide, oletetaan että tehtävälomakkekoulutusta on annettu.

Tyypillisesti tiedolla tarkoitetaan ilmoituksia, esitteitä ja kylttejä työpaikalla. Ohjeet tarkoittavat sanallista tai kirjallista viestintää menettelytavoista. Koulutus on vuorovaikutteista opettamista.

Kohta 6/7: Hyvä käytäntö**10. Teknisiä toimia hengitettävän kiteisen piidioksidin syntymisen/leviämisen vähentämiseksi**

Ilmoittakaa valitsemalla "Käytössä" tai "Ei käytössä", onko toimipisteessä käytössä teknisiä toimia (esimerkkejä: pölynkeräyslaitteet, pölyn tukahduttaminen, pölyn sulkeminen) Jos näiden toimien käyttäminen on kesken (so. osittain valmiina), valitkaa "Käytössä" ja raportoikaa tilanteesta Vapaaehtoisia kysymyksiä -osiossa (osa 7/7).

Jos olette käyttäneet toimia milloin tahansa ennen tätä raportointikautta, valitkaa "Käytössä". Jos olette käyttäneet lisätoimia tällä toimipaikalla edellisen raportoinnin jälkeen vuonna 2010, valitkaa "Käytössä" ja eritelkää lisätoimet Vapaaehtoisia kysymyksiä -kentässä.

11. Organisaation toimet

Ilmoittakaa valitsemalla "Käytössä" tai "Ei käytössä", onko toimipisteessä käytössä organisaation toimia (esim. sopimukseen liitetystä Hyvä käytäntö -oppaan Osan II Tehtäväkorteissa selostettuja hyviä käytäntöjä). Jos näitä menetelmiä on käytössä (so. osittain valmiina), valitkaa "Käytössä" ja raportoiakaa tilanteesta Vapaaehtoisia kysymyksiä -osiossa (osa 7/7).

Jos olette käyttäneet toimia milloin tahansa ennen tätä raportointikautta, valitkaa "Käytössä". Jos olette käyttäneet lisätoimia tällä toimipaikalla edellisen raportoinnin jälkeen vuonna 2010, valitkaa "Käytössä" ja merkitkää lisätoimet Vapaaehtoisia kysymyksiä -kenttään.

12. Henkilökohtaisten suojausten jakelu ja käyttö, kun tarpeellista

Ilmoittakaa valitsemalla "Käytössä" tai "Ei käytössä", onko toimipisteessä jaettu ja tarvittaessa käytössä henkilökohtaisia suojausvälineitä (PPE). (Hyvä käytäntö -oppaan Tehtäväkortti 2.1.15 antaa suosituksia henkilökohtaisista suojausvälineistä).

Jos olette jakaneet ja käyttäneet suojausvälineitä (PPE) milloin tahansa ennen tätä raportointikautta, valitkaa "Käytössä". Jos olette ottaneet käyttöön lisätoimia tässä suhteessa edellisen raportoinnin jälkeen vuonna 2010, valitkaa "Käytössä" ja merkitkää lisätoimet Vapaaehtoisia kysymyksiä -kentässä.

Kohta 7/7: Vapaaehtoisia kysymyksiä

Vapaaehtoisten kysymystenvapaamuotoisiin tekstilaatikoihin voi kirjoittaa mitä tahansa olennaisia huomautuksia sopimuksen soveltamisesta toimipisteen tasolla ja raportoida toimipisteessä käytettävistä (so. osittain valmiista) teknisistä ja organisaation toimenpiteistä (osio 6).

13. Vapaaehtoisia kysymyksiä

Ilmoittakaa tekstilaatikoissa:

- Kommentteja ilmoitusprosessista;
- Tietoja käyttämästänne altistumisvalvontamenetelmästä (esim. staattisia tai henkilökohtaisia mittauksia, vertailumenetelmä kansallisiin raja-arvoihin);
- Jos useampia työntekijöitä kuin Osiossa 1 on raportoitu riskienarvioinnin/pölyvalvonnan/koulutuksen/työterveyden kohteina, eritelkää kuinka moni;
- Muita kommentteja:
Liittäkää muihin kommentteihin selite, jos olette varmoja, ettei toimipaikallanne ole tai synny kiteistä piidioksidia (hengitettävässä muodossa), ja jos olette syöttäneet "0" otsikon Altistumisriski alle.

Voit myös luetella NEPSI Good Practice Guide -oppaan tehtävälomakkeet (tai yrityksen sisäiset, samoihin periaatteisiin perustuvat tehtävälomakkeet), jotka on otettu käyttöön viimeisen neljän vuoden kuluessa

Kun olette tarkistaneet raporttianne, painakaa kohtaa "Vahvista", ja raportti lukitaan, eikä sitä enää voi muokata. Voitte poistua raportoinnista painamalla "tallenna tieto", mutta huomattakaa, että siinä tapauksessa raportointi on tallennettu mutta ei vahvistettu eikä lukittu. Jos ette paina "Vahvista", raportointianne ei oteta huomioon. Jos teidän tarvitsee muuttaa raporttia sen jättämisen jälkeen, voitte pyytää yhtiötänne avaamaan sen lukituksen napsauttamalla ohjauspaneelistä kohtaa "Pyyntö avata kyselykaavakkeen lukitus".

▶▶▶ PowerPoint-opas löytyy osoitteesta www.nepsi.eu, osiosta ladattavat (Downloads)